

Yhdistyksen strategia 2025

Sisällysluettelo	Sivu
1. Kehityksen pääsuunnat ja niiden vaikutukset toimintaympäristöön	2
2. Toimintaympäristö	3
3. Missio	3
4. Visio	3
5. Arvot	4
6. Nykytilanteen kuvaus ja strategiset tavoitteet	4
6.1 Organisaatio	4
6.2 Alueiden määrä ja sijainti	5
6.3 Talous	5
6.4 Alueiden hoidon ja käytön suunnittelu	6
6.5 Varuste- ja palvelutaso	6
6.6 Yhteistyö	7
6.7 Viestintä	7
7. Seuranta	8

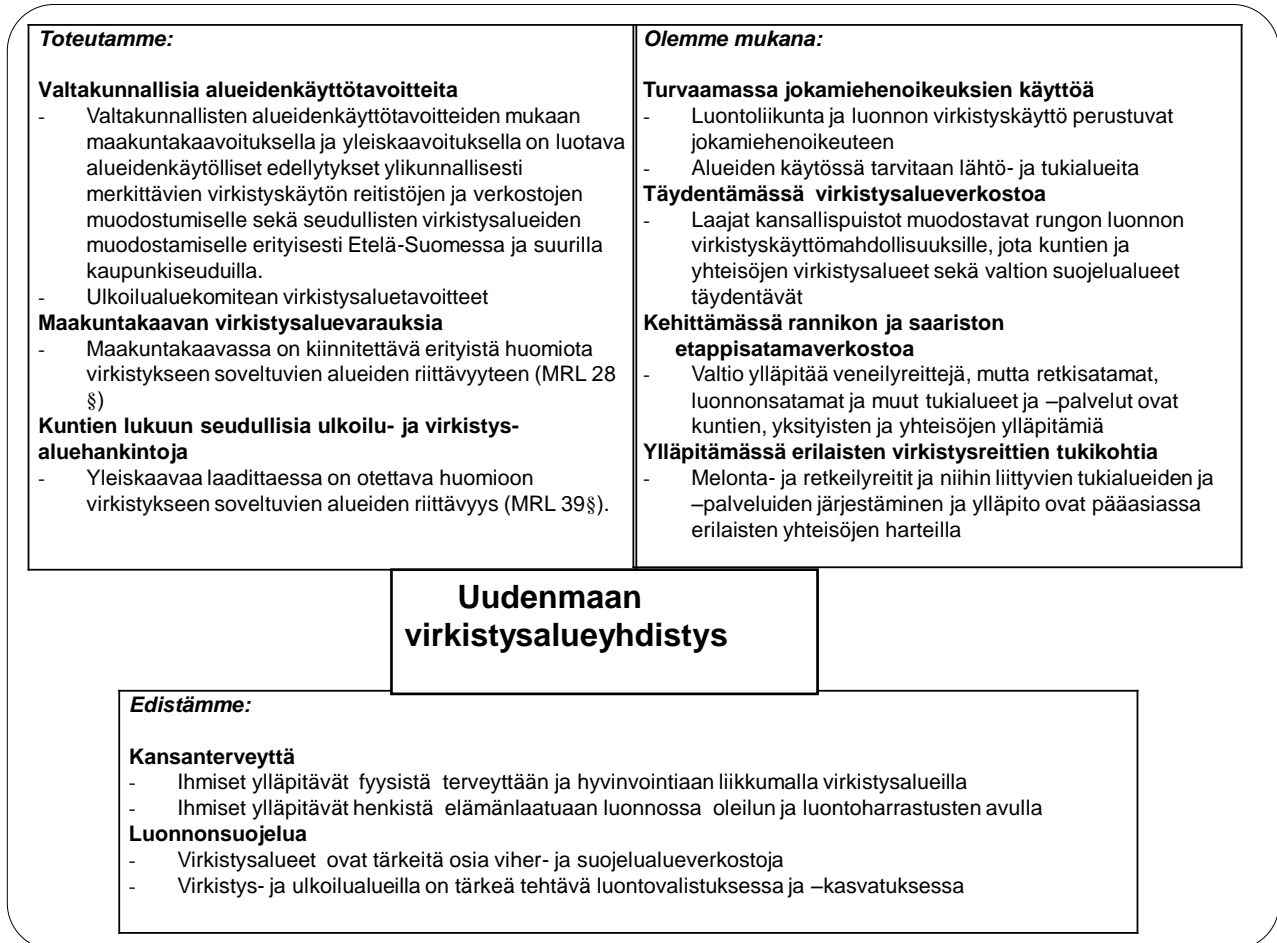
1. Kehityksen pääsuunnat ja niiden vaikutukset toimintaympäristöön

- Taustalla vahvat yleiset kehityssuunnat: väestötiede, teknologia, globalisaatio.
- Eteläsuomalainen, jatkuva väestökasvu ja elinikäodotukset
- Liikkuvuuden ja lisääntyvän vapaa-ajan merkityksen kasvu
- Kiireinen aika ja kaipuu virkistytymiseen, rentoutumiseen luonnossa
- Kiristynyt kilvoittelu ihmisten ajasta ja huomiosta.
- Yhä urbaanimpi ja elämyshakuisempi elämänmuoto
- Asumisen ja luonnon väliset ristiriidat ja rajapinnat
- Elämäntapamuutokset
- Identiteetin vahvistamistarve maapalloistumisessa
- Ihmisen ja luonnon keskinäissuhteen muutokset
- Tarve luontokontakteihin sekä veneilyn ja retkeilyn suosion tasainen kasvu
- Lähimatkailun rooli ja ihmisten omatoimisuus
- Kuntakentän muutokset
- Mielikuvien ja tarinoiden tärkeys.
- Ihmisten luontotietouden vajavaisuus ja vieraantuminen luonnossa liikkumisesta.

Moni asia siis viittaa siihen että tulevaisuudessa seudullisten virkistysalueiden tarve selvästi kasvaa.

2. Toimintaympäristö

Uudenmaan virkistysalueyhdistyksellä on tärkeä rooli virkistysalueiden kokonaisuudessa. Yhdistyksen asema hahmottuu alla olevasta kaaviosta:

3. Missio

Yhdistyksen tarkoituksena on turvata ja kehittää jäsenkuntiansa asukkaiden virkistysmahdollisuuksia, säilyttää ja vaalia luontoa ja maiseman omaleimaisuutta sekä ottaa huomioon paikallisen väestön viihtyvyyden ja peruselinkeinojen harjoittamisen turvaaminen siten, että toiminta on sopusoinnussa ympäröivän luonnon kanssa.

4. Visio

Vuonna 2020 Uudenmaan virkistysalueyhdistys on johtava alueellinen virkistysaluetoimija, jolla on valtakunnallisestikin arvostettu asema ja hyvät vaikutusmahdollisuudet. Yhdistys tarjoaa seudun asukkaille kattavan, hyvin hoidettujen virkistysalueiden verkoston. Yhdistyksellä on laaja yhteistyöverkosto kunnallis- ja valtionhallinnon sekä eri järjestöjen kanssa

5. Arvot

Yhdistyksen arvot ovat:

- Asiakslähtöisyys
- Avoimuus
- Yhteistyö
- Luonnon vaaliminen ja kestävä kehitys
- Osaaminen
- Laatu- ja kustannustietoisuus

6. Nykytilanteen kuvaus ja strategiset tavoitteet

6.1. Organisaatio

Nykytilanne:

Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen varsinaisia jäseniä ovat 19 jäsenkuntaa, joiden yhteenlaskettu asukasmäärä oli vuoden 2013 alussa 1 500 690.

Yhdistys perustettiin 10.10.1988 16 kunnan ja 8 järjestön toimesta. Sen jälkeen 5 kuntaa on liittynyt yhdistykseen omilla päätöksillään ja 8 kuntaliitosten kautta. Varsinaisten jäsenten lisäksi yhdistyksellä on 5 tukijäsentä. Uudenmaan maakunnan kunnista 7 ei vielä kuulu yhdistykseen.

Tavoitteet:

- Toimintaa jatketaan yhdistyspohjalta rakenteita ja toimintatapoja jatkuvasti kehittäen.
- Pieni, jatkuvasti uutta oppiva asiantuntijaorganisaatio, jota täydennetään sesonkityöntekijöillä ja ostopalveluilla.
- Kaikki toiminta-alueen kunnat ovat liittyneet yhdistykseen 2025 mennessä.
- Seurataan aktiivisesti mahdollisen metropolialueen virkistyspalvelujen järjestämistä ja kehittämistä

6.2. Alueiden määrä ja sijainti

Nykytilanne:

Yhdistys on 25 toimintavuotensa aikana hankkinut 36 virkistysaluetta, joiden maapinta-ala on yhteensä 1503 ja joihin kuuluu omia vesialueita 1288 ha ja osuuksia yhteisiin vesialueisiin 4246 ha. Alueista 19 sijaitsee läntisellä Uudellamaalla, 3 pääkaupunkiseudulla, 2 Keski-Uudellamaalla ja 12 Itä-Uudellamaalla. Suurin osa alueista sijaitsee Suomenlahden rannikolla (11) ja

saarissa (16). Sisämaan alueiden määrä on 9. Alueiden pinta-alasta 75 % sijaitsee kuitenkin mantereella.

Tavoitteet:

- Alueita hankitaan seudun väestönkasvun synnyttämän tarpeen takia lisää. Vuonna 2025 alueiden määrä on yli 40 ja niiden yhteenlaskettu maapinta-ala on n. 2000 ha.
- Ensisijainen tavoite on laajentaa nykyisiä alueita siellä missä se on mahdollista. Tämä voidaan toteuttaa myös yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa esim. alueita vaihtamalla.
- Lisätään alueiden kattavuutta ja niiden saavutettavuutta hankkimalla uusia alueita itäiseltä Uudeltamaalta, Lohjan seudulta ja saaristosta
- Hankitaan myös kohtuullisesti joukkoliikenteellä saavutettavia kohteita.

6.3. Talous**Nykytilanne:**

Yhdistyksen toiminnan kustannukset katetaan pääsääntöisesti jäsenkunnilta perittävillä palvelumaksuilla (0,44 €/as). Palvelumaksut kattavat tällä hetkellä n. 80 % vuosittaisista käyttökustannuksista. Muut tulot ovat lähinnä vuokratuloja sekä jonkin verran muita myyntituloja. Kunnilta peritään lisäksi vuosittainen investointimaksu (0,20 €/as) alueiden hankintaa ja rakenteiden investointeja varten. Ympäristöministeriö on avustanut maahankinnoissa merkittävällä tavalla, mutta avustukset ovat viime vuosina laskeneet. Yhdistyksen toiminnan kokonaiskustannukset ovat koko toiminta-aikana pysyneet melko muuttumattomana (inflaatiokorjattuna n. 1.000.000 €/v.)

Tavoitteet:

- Organisaatio pidetään pienenä ja joustavana.
- Talouden suunnittelu ja seuranta on tehokasta.
- Toiminnan laatu ja kustannustehokkuus on paras alan toimijoiden keskuudessa.
- Toimitaan yhdessä ympäristöministeriön kanssa valtion rahoituksen turvaamiseksi jatkossakin.
- Muut rahoituslähteet selvitetään.

6.4. Alueiden hoidon ja käytön suunnittelu**Nykytilanne:**

Yhdistyksen alueet tarjoavat mahdollisuudet hienoihin luontokokemuksiin ja monipuoliseen virkistyskäyttöön. Alueiden vetovoima perustuu erityisesti

niiden merkittäviin luonto- ja maisema-arvoihin. Niitä on suojeltava ja kehitettävä, jotta alueiden virkistysarvot säilyvät myös tulevaisuudessa. Alueiden luontoarvot inventoidaan ja laaditaan hoito- ja käyttösuunnitelmat, joissa virkistyskäytön lisäksi otetaan huomioon sekä valtakunnalliset että alueelliset luonnonhoitoon liittyvät suunnittelu- ja toteuttamislinjaukset.

Tavoitteet:

- Hoidon ja käytön suunnittelulla ja ammattitaitoisella hoidon toteutuksella varmistetaan laadukkaan virkistysalueiden luontoympäristön säilyminen ja kehittyminen.
- Virkistysalueiden hoidossa panostetaan luonto- ja virkistyskäyttöarvojen parantamiseen, maisema-arvojen sekä luonnon monimuotoisuuden lisäämiseen.
- Lisätään paikallisten asukkaiden ja sidosryhmien vuorovaikutusta; laajuus määritellään aluekohtaisesti.
- Alueiden käyttöä ja käyttäjätyytyväisyyttä seurataan palautteiden lisäksi kävijäkyselyillä ja -laskennoilla.
- Otetaan suunnittelussa huomioon erityyppiset, erityisesti paikalliset, käyttäjäryhmät ja heidän tarpeensa.
- Jatketaan ja kehitetään yhteistyötä Metsähallituksen ja Metsäntutkimuslaitoksen kanssa virkistysalueiden suunnittelussa ja toteutuksessa

6.5. Varuste- ja palvelutaso

Nykytilanne:

Alueiden varuste- ja palvelutaso vaihtelee aluekohtaisesti. Useimmilla alueilla on ainakin opastaulu, kuivakäymälä, nuotiopaikka tai keittokatos sekä pysäköintialue. Veneilykohteissa on lisäksi veneiden kiinnitysrenkaita ja tarvittaessa laituri. Myös merkittyjä polkuja on osalla alueista. Kaupallisia palveluja on ainoastaan Kopparnäsissa ja Gölisnäsissä. Tavoitteena on ollut siirtyä roskattomaan retkeilyyn, joten vain isoissa mannerkohteissa sekä muutamassa saassa on jätehuoltopisteitä. Saunoja on neljällä virkistysalueella.

Tavoitteet:

- Tulipaikkoja ja keittokatoksia rakennetaan alueille lisää ja varmistetaan puuhuolto.
- Materiaaleissa suositaan ympäristöystävällisiä ratkaisuja.
- Alueille tehdään merkittyjä polkuja ja reittejä.
- Kerrotaan alueiden luonnosta ja historiasta sekä paikan päällä että verkossa.
- Ainoastaan isoissa mannerkohteissa ylläpidetään jätehuoltoa.

- Rakentamisessa jatketaan ja korostetaan omaa ilmettä, laatua ja käytettävyyttä.
- Parannetaan mahdollisuuksia alueiden ympärivuotiseen käyttöön.
- Lisätään tietoa julkisesta liikenteestä kotisivuille ja vaikutetaan joukkoliikenteen palvelujen parantamiseksi.
- Panostetaan esteettömyyteen siihen sopivilla alueilla.
- Eri käyttäjäryhmien, esimerkiksi pyöräilyn tarpeet huomioidaan eri alueilla.

6.6. Yhteistyö

Nykytilanne:

Virkistysalueyhdistyksellä on monipuolinen yhteistyöverkosto sekä valtion että kuntien viranomaisten, kuten myös alalla toimivien organisaatioiden kanssa. Erityisen tiivistä yhteistyö on ollut ympäristöministeriön ja Metsähallituksen kanssa. Suomessa toimivien muiden virkistysalueyhdistysten kanssa yhteistyötä on tiivistetty. Käytännön hoito- ja valvontatöissä on solmittu yhteistyösopimuksia eräiden kuntien ja veneilyjärjestöjen kanssa.

Tavoitteet:

- Yhteistyötä valtion kanssa alueiden hankinnassa jatketaan.
- Tehostetaan yhteistyötä kuntien ja Metsähallituksen kanssa alueiden suunnittelussa, ylläpidossa ja huollossa
- Yhdistyksellä on valmiuksia neuvotella kuntien kanssa yhteistyöstä alueiden hankinnassa ja huollossa.
- Osallistutaan omalta osalta virkistysreittien jatkuvuuden turvaamisessa kuntarajojen yli.
- Kehitetään yhteistyötä järjestöjen ja paikallisten asukkaiden kanssa alueiden huollossa ja ylläpidossa, luontovalistuksessa, luontoharrastuksessa sekä palvelujen tarjonnassa.
- Tiivistetään tiedonvaihtoa ja yhteistyötä muiden virkistysalueyhdistysten kanssa.
- Yhdistyksen edustajat vierailevat säännöllisesti jäsenkunnissa.

6.7. Viestintä

Nykytilanne:

Viestinnällä tuetaan yhdistyksen arvoja ja päämääriä. Yhdistys viestii alueistaan ja toiminnastaan kotisivujen ja virkistysalueoppaan välityksellä. Oppaiden jakelu on hoidettu pääosin jäsenkuntien liikuntatoimien ja kunnan muiden kanavien sekä tukijäsenorganisaatioiden kautta. Yhdistyksen toimintaa on vuosittain esitelty eri tiedotusvälineissä, varsinkin kesäkaudella.

Uusien alueiden hankinta on säännöllisesti kiinnostanut joukkoviestimiä, ja merkittävimpiä hankintoja on esitelty myös mm. televisiossa.

Tavoitteet:

- Viestitään aktiivisesti ja vuorovaikutteisesti yhdistyksen toiminnasta kotisivuilla, sosiaalisessa mediassa ja joukkoviestimissä.
- Kotisivujen sisältöä ja käytettävyyttä kehitetään mm lisäämällä englannin- ja venäjänkieliset osiot.
- Julkaistaan päivitetty virkistysalueopas muutaman vuoden välein. Jatkossa julkaistaan esite myös englanniksi ja venäjäksi.
- Tehdään viestintäyhteistyötä kuntien virkistysalueista vastaavien toimijoiden kanssa.
- Yhteydenpitoa jäsenkuntiin ja muihin yhteistyötahoihin lisätään ja säännöllistetään.
- Kehitetään yhdistyksen mediapalveluja
- Yhdistyksen virkistysalueiden huolellinen suunnittelu, hyvä hoitotaso ja laadukkaasti toteutetut palvelurakenteet viestittävät käyttäjille, että heitä arvostetaan, mikä vuorostaan kohottaa kävijöiden vastuuntuntoa palvelujen käyttäjinä.
- Kehitetään alueiden käyttäjien mobiilisovellus, jolla mm saadaan suora palaute käyttäjiltä.
- Yhdistys noudattaa toiminnassaan julkisuuslain periaatteita

7. Seuranta

Strategian toteutusta seurataan jatkuvasti. Siihen liittyvien tavoitteiden toteuttamista ja seuranta varten kehitetään erityyppisiä hallinnointi- ja seurantajärjestelmiä. Strategian toteutuksesta raportoidaan valtuuskunnalle ja jäsenkunnille vuosittain toimintakertomuksessa. Strategiaa päivitetään valtuustokauden alussa ja muuten tarvittaessa.

